

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *07 «Управління та адміністрування»*

Код та найменування спеціальності *073 «Менеджмент»*

Освітньо-професійна програма *Менеджмент*

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні
Методичної Ради зі спеціальності *073 Менеджмент*
«11» вересня 2023 р. протокол № 1

Реєстраційний номер в навчальному відділі НЦООП

К 22-05

Кафедра: [Менеджменту і логістики](#)
Викладач: **Седікова Ірина Олександрівна**, завідувачка кафедри менеджменту і логістики, д.е.н., професор

Контакти:
Irina-Sedikova@ukr.net,
м. т.0935227868

[Профайл](#)

Кафедра: [Економічної теорії та фінансово-економічної безпеки](#)
Викладач: **Седіков Денис Вадимович**, ст. викладач кафедри теоретичної економіки та фінансово-економічної безпеки, доктор філософії (PhD)

Контакти:
Sedikov94@ukr.net,
м. т.0935735147

[Профайл](#)

1. Загальна інформація

Навчальна дисципліна викладається на третьому курсі у шостому семестрі
Кількість: кредитів - 6, годин – 180

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	40	20	20
заочна	20	10	10
Самостійна робота, годин	Денна – 50		Заочна – 70

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент висвітлює теоретико-методичні та прикладні аспекти бізнес-планування становлення і розвитку підприємницької діяльності. Розкриває особливості підготовчої, початкової та основної стадій розробки і презентації бізнес-плану підприємницької діяльності. Характеризує методичні аспекти розробки таких розділів бізнес-плану, як: галузь, суб'єкт підприємницької діяльності, продукція; дослідження ринку; маркетинг-план; виробничий план;

організаційний план; план комерційних ризиків; фінансовий план. Обґрунтовує інформаційно-аналітичне та методичне забезпечення бізнес-планування підприємницької діяльності. Узагальнює концептуальні характеристики моделей управління реалізацією бізнес-проектів у підприємстві та процедур розроблення і реалізація програм підвищення конкурентоспроможності бізнесу.

Вивчається освітній компонент після ОК «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка підприємства», «Теорія та практика прийняття управлінських рішень».

3. Мета освітнього компоненту

Метою освітнього компоненту є формування теоретичних знань та практичних навичок щодо бізнес-планування в сучасних бізнес-організаціях, розроблення та реалізації бізнес-планів нового підприємства, випуску нової продукції.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-планування підприємств галузі з КР» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 073 "Менеджмент"](#) та [Освітньо-професійній програмі "Менеджмент"](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності

4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- 16*. Здатність своєчасно проводити адекватні зміни для корекції діяльності підприємства у відповідності до вимог зовнішнього середовища.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

1. Здатність визначати та описувати характеристики організації
2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.
12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

16*. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів на підприємствах у відповідності до вимог зовнішнього середовища.

Програмні результати навчання

4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

7. Виявлять навички організаційного проектування.

8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним та самокритичним

18*. Встановлювати зв'язки між елементами системи управління та виявляти можливості розвитку підприємств у відповідності до вимог зовнішнього середовища.

19*. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємств у відповідності до вимог зовнішнього середовища.

5. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

5.1. Перелік лекційних завдань

5.2.

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Бізнес-планування як засіб моделювання майбутнього бізнесу			
1	Бізнес і підприємництво. Бізнес та його роль в суспільстві.	2	1
2	Інноваційний процес та інноваційна функція підприємця.	2	1
3	Формування комерційної ідеї та розробка бізнес-плану.	2	1
4	Мобілізація фінансових ресурсів.	2	1
5	Підприємство – базова форма організації бізнесу.	2	1
6	Франчайзінг.	2	1
7	Структура та зміст бізнес-плану. Міжнародні стандарти бізнес-планування.	2	1
8	Договірні взаємовідносини у підприємстві.	2	1
9	Інформаційна безпека підприємства.	2	1
10	Управління і страхування ризиками.	2	1
Разом за ОК:		20	10

5.3. Перелік практичних/лабораторних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Бізнес і підприємництво. Бізнес та його роль в суспільстві.	2	1
2	Інноваційний процес та інноваційна функція підприємця.	2	1
3	Формування комерційної ідеї та розробка бізнес-плану.	2	1
4	Мобілізація фінансових ресурсів.	2	1
5	Підприємство – базова форма організації бізнесу.	2	1
6	Франчайзінг.	2	1
7	Структура та зміст бізнес-плану. Міжнародні стандарти бізнес-планування.	2	1
8	Договірні взаємовідносини у підприємстві.	2	1
9	Інформаційна безпека підприємства.	2	1
10	Управління і страхування ризиками.	2	1
Всього за ОК:		20	10

5.4. Перелік завдань до самостійної роботи

	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Опрацювання окремих тем освітнього компоненту, які не виносяться на лекції	5	10
2	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань	20	25
3	Написання реферату Тема 1. Об'єктивна необхідність врахування ризиків при розробці бізнес-плану створення нового підприємства. Тема 2. Взаємозв'язок об'єкта та типів управлінських рішень процесу бізнес-планування. Тема 3. Стратегія управління та її відображення у бізнес-плануванні підприємницької діяльності.	15	20
4	Підготовка презентації до виступу з доповіддю	10	15
5	Виконання курсової роботи	90	90
Всього за ОК:		140	160

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- модульні контрольні роботи;
- виконання і захист практичних робіт;
- усне опитування;
- тощо

Підсумковий контроль ОК – *екзамен*.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	денна	Заочна
Змістовний модуль 1. Теорія та практика прийняття управлінських рішень		
Лекційний курс *	-	-
Практичні роботи*	22	22 (5*2,2*2) 2 – коефіцієнт перерахунку
Самостійна робота*	18	18
Тестування за темами*	-	-
Модульна контрольна робота	30	30

Всього за змістовний модуль 1	70	70
Екзамен	30	30
Всього	100	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Підсумковий контроль – екзамен.

27-30 балів	якщо здобувач демонструє повні й глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	відмінно
23-26 балів	якщо здобувач виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки й неточності	дуже добре
18-22 бали	якщо здобувач засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними уміннями та навичками для вирішення стандартних завдань, проте при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури	задовільно
0-17 балів	якщо здобувач не володіє необхідними знаннями, уміннями й навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури	незадовільно

Критерії оцінювання до модульної контрольної роботи

№ з\п	Вид роботи	Максимальний бал	Пояснення до нарахування балів
1	Відповіді на теоретичні питання (2 питання)	5	За надану повну обґрунтовану відповідь на два питання (максимальний бал – 2,5 бали за кожну відповідь)
2	Розв'язання задачі	25	Максимальний бал нараховується за умов, що завдання виконано повністю, відповідь обґрунтовано, висновки та пропозиції аргументовано і оформлено належним чином
	Разом	30	

Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання

Розподіл балів за відповіді на одне теоретичне питання	Критерії оцінювання відповідей
--	--------------------------------

2,3-2,5	за умови, якщо здобувач показав глибокі знання, чітко, грамотно, логічно і послідовно його викладає; вільно оперує термінологією, знайомий із законодавчими та нормативними документами, вміє аналізувати ситуацію та має альтернативні погляди на викладений матеріал.
1,5-2,2	за умови, якщо здобувач має тверді знання, грамотно і по суті викладає відповіді на поставленні питання, не допускає грубих помилок при відповіді на них, але не повністю розкриває зміст.
2,1-1,4	за умови, якщо здобувач знає теоретичний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не надає належної оцінки процесів та явищ, не чітко формулює категорії та допускає незначні помилки при відповідях.
1,3-0	за умови, якщо здобувач при відповіді допускає суттєві помилки, матеріал викладає не послідовно, з припущенням неточностей у формулюваннях та відсутності термінології.

Критерії оцінювання результатів виконання розрахункової задачі

Розподіл балів за розв'язання розрахункової задачі	Результати розв'язання розрахункової задачі
25	Студент самостійно розв'язує стандартні, комбіновані й нестандартні проблеми задачі, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати. Відповідь базується на рівні творчого мислення. Визначає суттєві елементи, які повинні враховуватися при аналізі завдання. Студент виявив всебічні і глибокі знання програмного матеріалу, демонструє вміння логічно мислити, робити логічні висновки. Завдання виконано повністю, відповідь обґрунтовано, аргументовано і оформлено належним чином.
20	Студент самостійно розв'язує типові елементи задачі (або за визначеним алгоритмом), може самостійно скласти розрахункову схему та обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату. Студент виявив знання навчально-програмного матеріалу вище середнього рівня з декількома незначними помилками, які істотно не впливають на кінцевий результат. Відповідь базується на рівні самостійного мислення.
15	Студент при виконанні завдання виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи. Обрав правильний напрямок дій для розв'язку, але з наявністю несуттєвих помилок в розкритті окремих питань та поверховому обґрунтуванні висновків. Завдання виконано не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки у розрахунках або оформленні

10	Студент розв'язав найпростіші типові елементи задачі, виявив здатність виконувати основні елементарні операції, але не спроможний самостійно сформулювати проблему і визначити метод її розв'язання, та прийняти управлінське рішення. Завдання виконано не менше ніж на 60 % за умови належного оформлення; Відповідь студента та виконання завдань відповідають мінімальним вимогам. Студент демонструє здатність впоратися з завданнями, передбаченими програмою, на рівні репродуктивного відтворення
0	Студент відмовився від розв'язання розрахунково-аналітичної задачі

Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)

2,0 – 2,2 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
1,9 – 1,6 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
1,5 – 1,3 балів	Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
1,2 – 1,0 балів	Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-0,5 балів	Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (написання реферату)

16-18 балів	Реферат виконане самостійно, не містить плагіату, тема розкрита повністю; логічність та послідовність викладання матеріалу, використання сучасних літературних джерел, статистичних даних тощо. Зроблено презентацію.	відмінно
15-10 балів	В цілому правильно виокремлено основні положення кожного з джерел, але не зроблено їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.	добре
9 - 5 балів	Завдання відпрацьовано частково: тема розкрита не в повному обсязі.	задовільно
0-4 балів	Завдання не виконано.	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія;

Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, , тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, реферування, конспектування, підготовка доповідей, розв'язання тестів.

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. 664, І-66. Інноваційні процеси та оцінювання малого бізнесу в харчовій галузі [Текст] : монографія / Л. О. Іванова, І. І. Шофул, С. В. Малих, Л. М. Сагач ; Одес. нац. акад. харч. технологій. Одеса, 2020. 170 с. : табл., рис.

2. 33 (07). М-54. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни "Бізнес-планування у підприємницькій діяльності" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" освітня програма "Підприємництво у сфері виробництва, торгівлі та послуг" ступеня бакалавр ден. і заоч. Форм навчання / Л. А. Бахчиванжи, О. В. Євтушок, С. А. Памбук, К. Ю. Соколюк ; відп. за вип. В. В. Лагодієнко ; Каф. маркетингу підприємництва і торгівлі. Одеса : ОНАХТ, 2020. 43 с.

3. 658(075). О-64. Організація власного бізнесу [Електронний ресурс] : навч. посіб. / за ред. Є. В. Ткача ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 264 с.

4. 658 (075). К86. Діагностика бізнес-проектів та бізнес-інжиніринг [Електронний ресурс] : навч. посіб. / С. В. Ксьондз, В. І. Кифяк, В. В. Кіндзерський ; Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 400 с.

5. 658(075). Х95. Хрупович Світлана Євгенівна. Моделювання та прогнозування маркетингу [Електронний ресурс] : електрон. навч. посіб. / С. Хрупович. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 121 с.

6. 33(07) М90 Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу "Малий та середній бізнес та його місце в системі підприємництва" [Електронний ресурс] : для студентів, які навчаються за навч. планом бакалаврів спец. 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" / В. Д. Мужайло ; відп. за вип. І. І. Савенко ; Каф. менеджменту і логістики. Одеса : ОНАХТ, 2019. 26 с.

7. 336 (075). Т19. Конспект лекцій з курсу "Фінанси" [Електронний ресурс] : для студентів напрямів підгот. 051, 075, 076, ден. та заоч. форм навчання / О. В. Тарасова ; відп. за вип. В. В. Немченко ; Каф. обліку та аудиту. Одеса : ОНАХТ, 2019. 58 с. Електрон. текст. дані.

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

2. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

3. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та [Вимог роботодавців](#).

Викладач ПІДПИСАНО Ірина СЕДІКОВА

Викладач ПІДПИСАНО Денис СЕДІКОВ

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри менеджменту і логістики

Протокол від «4» вересня 2023 р. № 2

Завідувачка кафедри менеджменту і логістики ПІДПИСАНО Ірина СЕДІКОВА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП Менеджмент

доцент кафедри МІЛ

ПІДПИСАНО Наталя КОРСІКОВА